
Saksbehandler: Linda Hovde Nordås
Arkivsaksnr.: 21/2610

Arkiv:

DISPENSASJON FRA LOV OM MOTORFERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG - TILTAK I BRENNLIA, VEDUMSETRA OG SØKKELIA - ØYER TURSKILØYPER ØYER TURSKILØYPER

Vedlegg:

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Søknad med vedlegg registrert 23. oktober 2021.
- Uttalelse fra Øyer Fjellstyre på vegne av grunneier Statskog, datert 21.09.2021.

Sammendrag:

Øyer Turskiløyper SA søker om tillatelse til motorferdsel i utmark i tilknytning til tiltak langs skiløyper nord i Øyerfjellet. Tiltak skal gjennomføres ved Brennlia, Vedumsetra og Søkkelia. Tiltak berører fjerning av steiner, grøfterensk, fjerning av stubber og trær, flytting av trasè og planering. Kommunedirektøren er av den oppfatning at det behovet som er skissert er i tråd med forståelsen av «anerkjente nytteformål» og tilrår at søknad fra Øyer turskiløyper innvilges på vilkår. Det er viktig at all motorferdsel begrenses til et minimum og foregår skånsomt både overfor natur, miljø og andre brukere av utmarka.

Saksutredning:

Øyer Turskiløyper SA søker om tillatelse til opprusting/omlegging av løypetrase knyttet til tre ulike områder; Brennlia, Vedumsetra og Søkkelia.

1. Brennlia

Løypa følger delvis landbruksvei og delvis utenfor veg. Landbruksvegen er i dårlig forfatning og det er her planlagt opprusting av veien og grøfterensk slik at vann ikke samler seg i hjulspor på veien. Det er, ifølge bilder vedlagt søknaden, ikke eksisterende grøfter til landbruksveien i dag. Det må flyttes 4-5 steiner og fjernes noen trær og stubber for å få traseen etter landbruksveien til å være tilstrekkelig brei nok for løypemaskin. ØT har vært i kontakt med fester Sigurd Vikar (g/b/fnr. 155/1/402) ved Klevasetra og er enige om tiltakene vedrørende fjerning av de store steinene og grøfterensk av landbruksveien. For den del av løypa som løper utenfor landbruksveien er det nødvendig å fjerne 5-6 større steiner fra traseen, det er ifølge søker et tørt område på 20 til 150 m utenfor veien.

2. Vedumsetra

Det har her vært gjennomført hogst av arealer, det står igjen kraftige stubber som må fjernes fra traseen, og det må også fjernes steiner langs veien. Ifølge søknaden er det tørr grunn på de omtrentlige 100 meterne som tiltaket vil berøre.

3. Søkkelia

Her har løypa vært lagt over dyrkamarka med smale partier mellom gjerder, hus og le. Det er ønskelig å legge om løypa her for å unngå å kjøre over dyrkamarka. Den nye traseen er ønskelig å legge i nordre del av setra, inntil gjerdetraseen (innside), dette vil samtidig lette arbeidet med vedlikehold av gjerdet på setra. Traseen vil her få en 8 meters bredde for å holde en god avstand til gjerdet. Tiltak som blir nødvendige er planering for avkjøring fra veg, noen trær, stubber og stien må fjernes og det må kjøres over med beitepusser. ØT er enige med fester Terje Sustad (g/b/fnr 155/1/396) om løsningen.

Det er gjennomført befarings (21.09.2021) med Øyer Fjellstyre ved Erik Hagen for grunneier Statskog (g/bnr 155/1) vedrørende de ulike tiltakene. Øyer fjellstyre har i sin uttalelse i saken påpekt:

- Brennlia, avlingsvegen fremstår som en traktorveg uten grøfter. Det er tydelig for smalt for løypemaskin ved enkelte plasser og det bør kunne fjernes steiner og jevnes på ytterkanten på veggen i de verste partiene. Fjerning av stein utenfor veggen bør kunne tillates da disse ligger på fastmark.
- Vedemsetra, ei felt gran som ligger i myra har tydelige spor etter løypemaskinen både på stokken og stubben. Stokken og stubben burde kunne fjernes med traktor og vinsj fra veien, skal det brukes gravemaskin kommer en også til fra veien rett nord for punktet, ved å ta noen små busker. Det anbefales ikke å kjøre over myra lengre sør. Fjerning av steiner langs veggen anses fornuftig.
- Løypen vil følge innsiden av gjerdet langs hele nordre del av utvist seter/beite. Det er behov for å slette litt på veiskuldra for å komme ned fra veggen og inn på beitearealet, samt noe planering langs gjerdet. Det virker fornuftig å legge løypa inntil gjerdet slik at beitemarka berøres i minst mulig.

Lovgrunnlag:

Motorferdsel i utmark er regulert gjennom Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) av 10. juni 1977. All motorisert ferdsel i utmark er i utgangspunktet forbudt jf. motorferdsellovens § 3, men både motorferdselloven og motorferdselforskriften åpner for enkelte unntak, enten med direkte hjemmel i lov eller forskrift, eller etter søknad.

Etter § 6 i Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag kan kommunestyret eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover §§ 2, 3, 4 og 5 dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring og som ikke kan dekkes på annen måte.

Før eventuell tillatelse kan gis, skal transportbehovet vurderes mot mulig skade og ulemper for natur og naturmiljø. Det følger videre av Motorferdselloven at den ikke tar sikte på å hindre nødvendig ferdsel til anerkjente nytteformål, men at det er den unødvendige og fornøylespregede ferdselen som skal reguleres.

Saker vedr bruk av motorkjøretøyer i utmark skal videre vurderes etter Naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Traseen berører ikke arealer i Forskrift om motorferdsel i utmark for sårbare områder, Øyer kommune, Oppland.

Andre lovverk:

Søknaden skal også vurderes av Øyer kommune vedrørende plan- og bygningsloven (PBL). Tillatelsen til motorferdsel vil knytte seg til denne og de begrensninger/føringer som følger den saksbehandlingen.

Ved utbedring av landbruksvei må dette omsøkes etter Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier, hvis tiltaket overstiger 150 meter eller at utbedringene medfører endret veiklasse. Vedlikehold, punktutbedring og enkel opprusting av eksisterende landbruksvei omfattes ikke av forskriften. Landbruksveien ved Brennlia anses som en enkel traktorvei (veiklasse 8).

Vegnormaler finnes på: <https://www.skogkurs.no/vegnormaler/>

Vurdering:

Formålet med motorferdselloven er - «*ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark med sikte på vern om naturmiljøet og fremme trivselen*». Det følger videre av loven at den ikke tar sikte på å hindre nødvendig ferdsel til anerkjente nytteformål, men at det er den unødvendige og fornøylespregede ferdselen som reguleres.

Kjøring i utmark er i søknad beskrevet som nødvendig med bakgrunn i opprusting og løypetraseene i de to områdene Brennlia og Vedemsetra, samt omlegging av traseen i Sökkelia som i dag løper over dyrkamark.

Dette krever tilkjøring av maskinelt utstyr. Kommunedirektøren er av den oppfatning at det behovet som er skissert er i tråd med forståelsen av «anerkjente nytteformål» og at kommunen som utgangspunkt bør gi tillatelse i saker som dette.

Søknad om motorferdsel i utmark skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Kunnskapsgrunnlaget anses å være tilstrekkelig, både mht. virkningen på natur og naturmiljø og mht. kjente natur-/miljøverdier i området. Det skal gjøres endringer på etablerte løypetraseer og det skal omlegges en løypetrase innenfor gjerdet på en utvist seter. Det er ikke kommunen bekjent registrert truede eller sårbare arter langs omsøkt traseer. For den del av søknaden som gjelder Sökkelia vil trasen her bli liggende i vernskog. Ved Vedemsetra har Øyer fjellstyre påpekt at det ikke er ønskelig at en kjører over myr for å komme til stubber/stokker, men bruker traktor og vinsj eller gravemaskin i fra veien og rett ned til problemområdet. Kommunedirektøren er enig med Øyer Fjellstyre i denne betraktningen og anbefaler bruk av traktor og vinsj så langt dette er mulig for å begrense berøringen av terrenget i størst mulig grad. En anser føre-var-prinsippet og påvirkningen på økosystemet som tilstrekkelig hensyntatt. Etter Kommunedirektørens vurdering vil ikke tiltaket representere noen vesentlig skade eller ulempe på natur eller naturmiljø, med dens biologiske og økologiske prosesser, jfr. Naturmangfoldloven §§ 8 – 12.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Med hjemmel i § 6 i Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag av 15.05.1988 gis Øyer Turskiløyper tillatelse til bruk av motorkjøretøyer i utmark i forbindelse med opprusting og omlegging trase for skiløypetrase i Øyerfjellet Nord, Brennlia, Vedemsetra og Søkkelia.

Tillatelsen gjelder på følgende vilkår:

- Kjøringen skal begrenses til et minimum og til det som er absolutt nødvendig for opprusting/omlegging av de tre strekningene som er omsøkt.
- Tillatelsen til motorferdsel knytter seg til godkjente tiltak etter PBL og de begrensninger/føringer som følger av et endelig vedtak vedrørende dette.
- Ved fjerning av stokk og stubber skal det benyttes traktor og vinsj så langt det er mulig for å unngå kjøring på myr/myrlendte områder.
- All motorferdsel skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø, kulturminner og mennesker.
- Denne tillatelse skal medbringes og fremvises ved kontroll.

Åsmund Sandvik
Kommunedirektør

Linda Hovde Nordås